

Lucembursko

V Lucembursku shromažďuje expertizu v oblasti rozsáhlých (*large-scale*) hodnocení vzdělávání výzkumné centrum LUCET (*Luxembourg Centre for Educational Testing*). To mj. založilo i „longitudinální databázi“ o vývoji kompetenčních profilů studentů, jejich postojů a motivace, které jsou používány jako základ pro tzv. *evidence-based policy making*, rozvoj škol a vědecké publikace v oboru vzdělávání a psychologie.

Nizozemí

Longitudinální studie proběhly či probíhají v několika zemích. Longitudinální studie studentských kohort mají velmi dobrou tradici v Nizozemí. Debata o potřebě longitudinálního výzkumu v oblasti vzdělávání je v Nizozemí vedena od 80. let 20. století, přičemž na konci 80. let byly zahájeny dva hlavní programy: *PRIMA-cohorten Basis-en Speciaal Basisonderwijs* (PRIMA) na úrovni primárního vzdělávání a *Voortgezet Onderwijs Cohort Leerlingen* (VOCL) na úrovni sekundárního vzdělávání. Příkladem konkrétního velkého projektu je např. tzv. COOL study – financovaná Ministerstvem školství a Nadací pro vědecký výzkum (NWO, *Foundation for Scientific Research*). Získaná data jsou pak využívána různými institucemi: od Ministerstva školství přes *Social and Cultural Planning Bureau* až po *Educational Council* (*Onderwijsraad*), a vědeckými týmy, které na jejich základě zpracovávají detailnější a hlubší studie. Nejprve byly do výzkumu zahrnuty dvě kohorty v rámci primárního vzdělávání (PRIMA) a sekundárního vzdělávání (VOCL). Od roku 2007 byly tyto kohorty integrovány do *Cohort Survey School Careers* (*Cohort Onderzoek Onderwijsloopbanen*, COOL).¹⁰

Německo

Vhodný příklad pro výzkum v oblasti vzdělávání může pro Českou republiku představovat německá panelová studie *National Educational Panel Study* (NEPS), kterou od roku 2014 speciálně provádí *Leibniz Institute for Educational Trajectories* (LIfBi) na *University of Bamberg*, jehož hlavním cílem je právě podpora longitudinálních studií v rámci výzkumu vzdělávání v Německu. Studie NEPS je realizována od roku 2009 a soustředí se na sběr longitudinálních dat týkajících se vzdělávacích procesů a vývoje klíčových kompetencí jednotlivců v průběhu jejich života. Studie vznikla ve snaze zjistit, jaké vzdělání je důležité pro fungování v moderních společnostech, jakým způsobem vzdělání ovlivňuje život jednotlivců a rovněž za účelem analýzy procesů vzdělávání. Klíčové otázky projektu se vztahují například k tomu, jak se v průběhu života vyvíjejí kompetence jednotlivců, jakým způsobem a do jaké míry jsou ovlivněny rodinným zázemím či skupinou vrstevníků nebo které z nich jsou rozhodující pro dosažení vzdělání a úspěšný život. Aby byly tyto cíle naplněny, je nutné sledovat procesy vzdělávání a vývoj kompetencí v průběhu celého života. Z tohoto důvodu jsou testováni jak žáci různého věku navštěvující různé druhy škol, tak dospělí lidé, kteří již vzdělávací systém opustili. Struktura NEPS se skládá z osmi fází odpovídajících různým životním obdobím jednotlivců. V každé z těchto fází je způsob sběru dat přizpůsoben situaci. Například u mladších dětí a dospělých se sběr provádí individuálně či v domácnostech, oproti tomu u žáků docházejících do školských zařízení se sběr realizuje ve škole. Data od nejmenších dětí a dětí navštěvujících mateřské školy jsou sbírána s pomocí rodičů, učitelů nebo ředitelů. Žáci vyšších ročníků jsou dotazováni přímo, a navíc jsou získávány doplňující informace i od učitelů, ředitelů a rodičů. U nejstarších žáků a dospělých již žádné doplňující informace zjišťovány nejsou. Design studie je dále tvořen „pilíři“, které odpovídají hlavním dimenzím

¹⁰ Pro více informací viz např.: <http://www.cool5-18.nl>.